

ผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคม
ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอาชีวศึกษา

นางสาว พรรษา แก้วพุดปกรณ์

สถาบันวิจัยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-773-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECT OF ANGER CONTROL AND SOCIAL SKILLS TRAINING
ON DECREASING AGGRESSIVE BEHAVIOR
OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS**

Miss Hunsra Kaewphunpakorn

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Psychology**

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-773-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอาชีวศึกษา
โดย นางสาวพรรษา แก้วพุดปรกรณ์
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

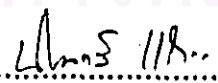

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาดากุล ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ แสงสวัสดิ์)

บรรณานุกรมฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์
บรรณา แก้วพูลปรภณี: ผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอาชีวศึกษา (EFFECT OF ANGER CONTROL AND SOCIAL SKILLS TRAINING ON DECREASING AGGRESSIVE BEHAVIOR OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.สมโภชน์ เข็มสุภาณิต, 104 หน้า, ISBN 974-331-773-2

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ อายุ 15-18 ปี จำนวน 20 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน ผู้วิจัยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะพื้นฐาน 3 สัปดาห์ ระยะทดลอง 8 สัปดาห์ ระยะติดตามผล 3 สัปดาห์ กลุ่มทดลองได้รับการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคม ในระยะทดลอง 8 สัปดาห์ๆ ละ 1 ครั้ง จำนวน 8 ครั้ง กลุ่มควบคุมได้เข้าร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม ในระยะทดลอง 8 สัปดาห์ๆ ละ 1 ครั้ง จำนวน 8 ครั้ง การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการใน 2 ลักษณะคือ การตอบแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง และระยะสิ้นสุดการทดลอง และการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวแบบช่วงเวลา ในระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบค่า t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีเชฟเฟ (Sheffe)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว จากการตอบแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะสิ้นสุดการทดลอง น้อยกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และนักศึกษาในกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว จากการตอบแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะสิ้นสุดการทดลอง น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) นักศึกษาในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะทดลอง และระยะติดตามผลน้อยกว่าในระยะพื้นฐาน ($p < .05$) และนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะทดลอง และระยะติดตามผลน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C842935 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: AGGRESSIVE BEHAVIOR / ANGER CONTROL / SOCIAL SKILLS TRAINING / VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS

HUNSA KAEWPHUNPAKORN : EFFECT OF ANGER CONTROL AND SOCIAL SKILLS TRAINING ON DECREASING AGGRESSIVE BEHAVIOR OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D. 104 pp. ISBN 974-331-773-2

The purpose of this research was to study effect of anger control and social skills training on decreasing aggressive behavior of vocational education students. The subjects were 20 male students, age 15-18 years old, from Uttaradit Technical College. They were randomly assigned to experimental and control groups, with 10 subjects each. The subjects in experimental group were trained in anger control and social skills training, while the subjects in control groups were participated in group activity. The aggressive behaviors of all subjects were observed in the classroom during baseline, treatment and follow up period, 2 times a week. Self-report on the aggressive behavior of all subjects were collected before and after treatment. The scores on self-report and observing behavior were analyzed by using t-test and F-test. Sheffe method was used for multiple comparison among different means.

The results showed that the subjects in the experimental group had self-report scores on aggressive behavior during before treatment period significantly lower than after treatment period. ($p < .05$) The subjects in the experimental group had self-report scores on aggressive behavior significantly lower than those in the control group during after treatment period. ($p < .05$) The subjects in the experimental group had the scores on observing aggressive behavior during treatment and follow up period significantly lower than baseline period. ($p < .05$) The subjects in the experimental group had the scores on observing aggressive behavior significantly lower than those in the control group during treatment and follow up period. ($p < .05$)

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของ รศ. ดร. สมโภชน์ เขียมสุภานิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัยด้วยดี มาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณา ระยะเวลาอย่างเต็มที่ในการช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจในการเรียน การทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินชีวิต ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ รศ.ดร. ชุมพร ชงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเริ่มต้นทำ วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการอตุลย์ สมาศิตปี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการ วิจัย ขอขอบคุณ อ.สมบุญ ฤทธิวิเศษ อ.สุริรัตน์ มณีกุล อ.ดำเนิน สอนสารี ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการสังเกตพฤติกรรมและการทำกิจกรรมกลุ่ม ขอขอบคุณ อ.สกุณี จันทร์ถักมณี อ.จิตรเมธี สายสุ่ม อ.ไสว เศษชัย อ.สมเจตต์ อุ่นใจ อ.เบ็ญญา มุนาวี อ.แพรวพรรณ อุทัยรัตนกิจ ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการทดลอง ขอขอบคุณ อ.สุชาติ อนันท์วัฒน์ อ.สมทรง สุทธิประภา และอ.บุษยามา กุศลนันท์ ที่กรุณาช่วยเหลือในการทำแทป สัญญาฉบับออกการสังเกต และบันทึก และ ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ อ.อดิษฐ์ - อ.ศรีนวล ไทวิชา และครอบครัวที่กรุณาให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย ในทุกด้านจนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จลง ขอขอบคุณ คุณศักดิ์ชัย-อ.รัตนา เกิดผล ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณสุพล และคุณวิรัชกร เขตต์บรรพต ที่เปรียบเสมือนขวัญและกำลังใจให้ ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พ่อและแม่ ที่ท่านเป็นผู้คอยห่วงใยเอื้ออาทร และเป็นกำลังใจสูงสุดที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความมานะ ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลงดังตามที่ผู้วิจัยมุ่งหวัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
1.4 ปัญหาการวิจัย.....	28
1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	28
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	28
1.7 คำจำกัดความในการวิจัย.....	29
1.8 สมมุติฐานการวิจัย.....	30
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	31
2 วิธีดำเนินการวิจัย และ การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
2.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	32
2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	32
2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
2.4 วิธีการทดลองและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล.....	36
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.1	การวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการตอบ แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว.....	41
3.2	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิด พฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว แบบช่วงเวลา	45
4	การอภิปรายผล	52
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	57
รายการอ้างอิง	61
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก	68
ภาคผนวก ข	70
ภาคผนวก ค	76
ภาคผนวก ง	78
ภาคผนวก จ	100
ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวจากแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่ม ควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลองและระยะสิ้นสุด การทดลอง	42
2	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่ม ควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง.....	43
3	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่ม ควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะสิ้นสุดการทดลอง.....	44
4	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลองและระยะสิ้นสุดการทดลอง ของกลุ่มทดลอง.....	44
5	ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรม ก้าวร้าวในระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง ระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง.....	46
6	ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรม ก้าวร้าวในระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง ระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุม.....	47
7	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวน ช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง ระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง	48
8	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิด พฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง ระยะติดตามผล เป็นรายคู่	49

ภาพที่ 1	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ในการสังเกตแต่ละครั้ง ในระยะเสั้นฐาน ระยะทดลอง ระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง.....	50
----------	---	----

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย